

več advokatov, da so pripravljeni, vsakemu, kdor se kot član kmečke zveze izkaže, enokratno podučenje v pravnih zadevah za s t o n j storiti. S tem naj bi se zabranilo, da bi v prihodnje advokatski pisarji in drugi agenti kmetov več k pravam ne ščuvali, kjer nič ne kaže in kjer kmet le škodo trpi.

Iz državnega zbora.

Že čez en mesec traja državni zbor, pa ni še prišel do pravega dela. Preveč je različnih strank in narodnostnih zastopstev; vsaka stranka bi se rada svojim volilcem prikupila, zato vpijejo vsi naenkrat in stavijo toliko dobrih, ljudstvu koristnih predlogov, da državna zbornica šele prav vsled tega k delovanju ne pride.

Trije predlogi so na dnevnem redu: Povišanje davka na žganje, rekrutni predlog in investicijska predloga, to je gradnja železnic, posebno o tauerski železnici. Čehi hočejo imeti najprvo rešen predlog o davku na žganje in potem o zgradnji železnic; Nemci pa preje o gradnji železnic. Končno so Nemci odnehali. Je pa nekaj Čehov, kateri sploh o delovanju nič vedeti nočejo in tako še le pravi hrup počenjajo. Ko je predsednik Prade dne 5. t. m. otvoril posvetovanje o rekrutnem predlogu, skočil je češki poslanec Fresl k njemu, iztrgal mu akte in jih vrgel na tla; štajerski poslanec Malik pa pograbi Fresla za vrat, mu priloži več klofut in ga vrže doli čez stopnice predsedniške tribune. S tem bila je stvar končana in posvetovanja so se končno zamogla pričeti. Obstoji torej nevarnost, da se bode sicer predlog o rekrutih in davku na žganje dovolil, Čehi pa bodejo posvetovanje o tauerski železnici preprečili. Mi mislimo, da bi bila dolžnost slovenskih poslancev Čehom zapopadljivo narediti, da si bodejo Slovence kot sovražnike naredili, ako bodejo nam jako neprijetne davke na žganje še povišali, potrebne gradnje železnic pa preprečili. Tauerska železnica, katera bi tvorila drugo zvezo s Trstom, bi bila prava dobrota za avstrijske južne pokrajine in slovenski poslanci morajo ves svoj vpliv do Čehov porabiti, da se ta železnica končno zgradi.

Nekaj še po volitvah.

Neki lažnjivi list, kateri se imenuje „Slovenski Gospodar“, se je ob času državnoborskih volitev jako jezil, ker so nekateri kmetje v vseh okrajih vendar začeli enkrat misliti, da kmečke volitve vendar ne slišijo duhovnikom in doktorjem, temveč le kmetom. Ni se toraj čuditi, ako takrat niso kmetje zmagali, da bi imeli kmete za poslance, ker še je bilo letos prvokrat in to je vsakemu znano, da je vsak začetek težek in veliko drevo ne pade nikoli z enim mahljejem.

Lahko zmago so imeli naši gosp. duhovniki res poprej, ker so vselej njihovi verni in njim vdani kmetje ednoglasno izvolili tistega gospoda, ktereга so jim bili g. župnik priporočili.

„Slovenski Gospodar“ in njihovi privrženci h človeku očitajo, da nima prave vere, in da je ne škutar, kateri z njimi ne krakela. Večji je krake boljši Slovenec je.

Premislimo pa, kako vero imajo tisti slovenski doktorji, katerih nikdo in nikoli v cerkvi in pri svednici ne vidi, in glejte kak dobri prijatelji so s njimi.

Ta lažnjivi „Slov. Gospodar“ piše z dne 6. cembra 1900, da Vračko uraduje pri gornje radgorskem okraju vse nemško in da z radgorskimi Nemci drži, da je proti ustanovljenju slovenskega davčnega urada v Gornji Radgoni in da je v Policah to škodo prenizko cenil. Še enkrat moram reči, da to očitanje laž, ker pri okrajnem zastopu se urad več slovensko kot nemško, namreč v obojnem jeziku Radgonski Nemci ne potrebujejo nikdar pomoči mene in slovenske davkarije še vendar v Avstriji ampak le samo c. kr. davkarije so, res pa je, da okrajni zastop proti ustanovljenju, bodisi kakoršni koli novega davčnega urada v Gornji Radgoni, imamo uradov že zadosti. Kar pa zadeva cenitve točne škode v Policah moram omeniti, da sem 240 kron višje cenil, kakor potem drugi cenilni mo Prvi moji cenitvi pritožil se je namreč Janez P. po domače kolarov Hanzek in toraj se je vršila cenitev.

Pred volitvijo so razpošiljali na vse kraje liste, kateri so imeli podpis: „Slovenski gornje radgorski kmetje“ in so bili polni najnesramnejših laži, s katerimi so me črnili pri volilcih, namreč, da sem bil ve kako zadolžen, da imam zanemarjeno posestvo, da sem kupil za 5000 gld. bikecov za okrajni de

To so vam lepi bikeci, kateri znajo take skupaj spraviti, ti bodo vendar po oslih skakali, če gače bi kravje pleme celó pogubili in potem bi še trebalo za 5000 gld. bikecov kupiti, do zdaj pa imamo le za 390 gld, nakupljenih.

Ti lažnivci, kateri so se dali za gornjeradgorske kmete podpisati, so morebiti v bližnjem sorodstvu tisto imenitno stvarjo, ki ima dve dolgi ušesi in k i-a-i-a. Ti pa so šli si to tiskati v Ljubljano, ker dobro znajo, da jaz tje ne bom šel si odrešiti iskat. Kar pa je „Slovenski Gospodar“ drugih več pisal, to se bode pri okrožni sodnji v Mariboru v kratkem slišalo.

Zaradi Bučečovec še moram omeniti, da m tamošnji občinski predstojnik in več kmetov pr naj pridem, da se o volitvah pogovorimo. Nato res povabil volilne može, pa ne občinski shod in se je zgodilo, ko pridem tje, najdem veliko tr ljudi zbranih, komandant pa je bil ta kranjski gosp. dr. Rosina. Vsi so bili že pri vinu prav ži volje, ker je g. dr. Rosina enkrat precej globoko mošnjo segnjal, saj bo tudi vsakemu znana pesem

Kranjski sin pije vin
Kedar dnarce ima.

In gospod dr. Rosina je gotovo takrat pri polno mošnjo tja.

Zdaj pa mislite dragi moji, če je to tako v

umetnost si prignati veliko drupal, jo upijaniti posebno v ljutomerskem okraju, kjer so jako žejni ljudje in potem planiti čez enega človeka, kakor so Judje storili s Kristusom na Oljski gori.

Gospod dr. Rosina je terjal od mene naj pokoro naredim in se združim z ljutomerskimi Slovenci, potem me bodo vsi častili zaradi drugih mojih dobrih lastnosti. Ker pa jaz nisem prišel pokore delat in sem naravnost rekel, da sem Slovenec, vendar nemščine in nemškega kmeta tudi ne morem sovražiti, ker ne vem zakaj in da mi je vse edno ali me volijo ali ne in zato še en četrt vina ne plačam, so se še hujše razjezili nad menoj; in hudo bi bili delali z mano, ko bi k sreči ne prišli v tem trenutku trije žandarji. Navzoča sta bila tudi dva duhovnika od Sv. križa in eden zdravnik iz Ljutomera, toraj cela komisija pripravljena, me na pol pobitega v pekel ali nebesa izročiti.

Tako se godi nam kmetom. S tako silo si prizadevajo naši slovenski doktorji in drugi pristaši pri volitvah, ker nas hočejo podjarmiti.

Edina reč me veseli, da so naši gospodje posebno pa duhovniki, kateri so se večinoma udeležili vsakega mojega shoda, tak strah pred menoj imeli, ko bi jaz prišel v državni zbor. Nobenega kandidata se niso tako bali. „Vendar ni slab sad na katerem ose pijejo“.

Vsem tistim možem, kateri so o času volitev srčno stali in se niso dali zmotiti, se srčno zahvaljujem, ker vsakedo bode priznal, da je za prvokrat 62 glasov za naše slovenske okraje dosti, ker toliko „šinfanja“ vendar ljudi zmoti, poleg tega pa so še hoteli nasprotniki na vsakem volišču vsak volilni listek videti in vsakega, kateri bi po njihovih željah ne volil v pekel spraviti; tako je za tiste neodvisne može bila težavna reč po svojim prepričanju in željah voliti. Razni izgovori so se slišali ob času volitev. Edni so rekli: jaz imam v moji rodbini duhovnika, drugi, jaz imam sina doktorja, jaz sem dolžan v posojilnico, jaz pa imam študenta itd. tretji zopet: jaz bi bil volil kmeta, pa si nisem upal, ker so mi gosp. kaplan družega priporočili, jaz sem gostilničar in k meni zahajajo tudi duhovniki.

Takšni in še mnogodrugачni izgovori so se slišali po vseh krajih. Dosti pa še jih je, kateri ne vejo kaj volitve pomenijo, tistim pa moram reči besede sv. evangelija: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.“

Dobro sem vedel, da ob času volitev bo mariborski „Slovenski Gospodar“ pustil točo in kamenje po meni kapati, ali vendar se nisem vstrašil vsega tega, ker že čez 24 let me trgajo ti lažnjivi listi in vendar mi še niso mogli nič škodovati, pač pa so me že prav lepo za odpuščanje prosili.

Ko bi privrženci in pisatelji „Slov. Gospodarja“ le enkrat bili slišali v prejšnjih letih, ko se duhovniki še niso pečali z volitvami krščanski nauk, ko se je tudi o ljubezni do bližnjega govorilo, da mora imeti človek mir in ednost s svojim bližnjem, gotovo bi ubogo ljudstvo ne hujskali in mu lagali. Kje pa je danes ta lepa zapoved, ki jo je učil naš Zveličar? Žalibog — pozabile so se.

Mi pa dragi kmetje, ostanimo složni, ne dajmo se strašiti, ako nezmerno lažejo čez nas in nas hočejo uničiti, temuč upajmo, da bo pri prihodnjih volitvah zmaga na kmečki strani, da bomo izvolili može iz naše sredine, kateri bodo od vseh drugih neodvisni, da lahko ostanejo svojim volilcem in svojemu stanu zvesti in pravični. Upati je, da bodo kmetje spoznali v kakih razmerah živimo in se bodo zdramili iz dolgega spanja, drugače pa bo prepozno. Vračko.

Pek Ornig.

Ako kdo laže, naj to dela previdno, kajti nemna laž škoduje le lažnjivcu samemu. Naši bralci vejo, da je „Štajerc“ od vsakogar neodvisen in da bode v nekolikih tednih prišel v posest slovenske kmečke zveze; je toraj bedasta laž, ako „Slovenski Gospodar“ v svoji številki z dne 21. svečana t. l. trdi, da „Štajerc“ sliši gospodom v Ptuj in „Štajerc“ je za vse odgovoren, kar kak gospod v Ptuj govori ali dela. „Slovenski Gospodar“ piše:

„Ljubezen se mora kazati tudi v dejanju, ljubezni polne besede lahko izgovarja vsakdo. Ptujski očinski zastop je pred kratkim določeval podporo gimnazijskim učencem. Da so podpore potrebni pred vsem dečki slovenskih starišev, je jasno. Mestni stariši nimajo toliko stroškov za študiranje svojih dečkov, kakor kmečki, ki živijo izven mesta. Nihče bi torej ne dvomil, da ptujski občinski zastop, kateremu načeljuje slavnoznaní kmečki prijatelj pek Ornig, odprl svojo možno tudi slovenskim dijakom. A kaj se je zgodilo? Ptujski občinski zastop je določil za podporo gimnazijskim učencem 100 K, a pristavil, da se s tem zneskom smejo podpirati samo učenci nemške narodnosti. Izključil je toraj vse slovenske dijake, bodisi da so doma iz mesta samega, bodisi iz dežele — Dalje piše „Slov. Gospodar“:

Dne 28. jan. so imeli nemški posestniki vinogradov v Ptuj vinogradniški shod. Na predsedniškem stolu je sedel pek Ornig. G. Leskoschegg je razlagal, da se je posebno odposlanstvo ptujskih vinogradov vozilo na stroške gospodarskega društva k poljedelskemu ministru in ministerskemu predsedniku na Dunaj prosit podpore za mestne vinogradnike. G. Perko je povedal, da so dobili od vlade 40.000 K posojila z največjimi olajšavami. Zdi se pa, da vlada teh 40.000 K ni določila samo za mestne vinogradnike, ampak tudi za kmečke vinogradnike ptujskega okraja. — Vstal je namreč g. Leskoschegg ter izrekel svoje veliko začudenje, da se je prošnja nekega mestjana rešila s pristavkom, da je podpora namenjena enakomerno za mestne in kmečke vinogradnike. In vsi so se z njim čudili, kajti nihče ni oporekal, tudi pek Ornig ne. Ti gospodje, ki se tako radi imenujejo kmečke prijatelje, se torej čudijo, ako se daje tudi kmetom-vinogradnikom ptujskega okraja podpora. To so vam zares pravi kmečki prijatelji.

Glasilo teh ptujskih kmečkih prijateljev in njih somišljenikov je v Blankejevi tiskarni izhajajoči list „Štajerc“. V njegovih predalih se kar cedi ljubezni do slovenskega kmeta. Toda kakšna je ta ljubezen, razvidijo lahko čitatelji iz slučajev, ki smo jih danes naveli in ki so se zgodili v zadnjem času.

Tudi ptujске kmečke prijatelje moramo posvariti, naj pazijo, kaj delajo. Kdor seje prepír, žeti bo tudi moral vihar. Posebno pek Ornig ima veliko odgovornost. On ima vpliv na ptujске takozvane kmečke prijatelje in z odločno besedo bi lahko preprečil njih delovanje, ki ne bo za mesto Ptuj prineslo nikdar dobrega sadu. Toda pek Ornig drži roke križem in mirno gleda nevarno počenjanje svojih prijateljev.

„Slovenski Gospodar“ oporeka s pravico, da je